සලාතයේ පාරායනා

සලාතය යනු එයට අදාල නියියතයෙන් (අධිෂ්ඨානයෙන්) ආරම්භ කර නියමිත වූ කිසියම් චලනයක් සහ පාරායනා අන්තර්ගත කර සලාමයෙන් අවසන් වන ඉබාදතයක් වේ. මෙය සෑම මුස්ලිම්වරයකු ම අනිවාර්යයෙන් ම ඉටු කළ යුතු යුතුකමකි. මුස්ලිම්වරයකු, මුස්ලිම් නොවන අයගෙන් වෙන්කර හඳුනාගන්නා බෙදුම් රේඛාවක් ලෙස සලාතය පිහිටයි. තව ද කියාමාවේ දී පවා අල්ලාහ් තම ගැත්තන්ගෙන් ප්‍රථමයන් ම විමසන කරුණ වශයෙන් සලාතය පවති. සලාතයේ ප්‍රයෝජන අත් පත් කර ගත හැක්කේ එය නිසි අයුරින්

සලාතය නිසි අයුරින් ඉටු කිරීමෙන් පමණි එහි ප්‍රයෝජන අත්පත් කර ගත හැක්කේ. සලාතයේ ෆර්ල්, සුන්නත්, මුෆ්තිලාත් වැනි විවිධ කරුණු ඇතුළත් ය. ඒවා දන ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය ය. ෆර්ල් යනු අනිවාර්ය ක්‍රියාකාරකම් සමහරක් හා පාරායනාවන් කිහිපයක් ඇතුළත් ක්‍රියාවලියකි. මෙහි දී අපි සලාතයේ දී අනිවාර්යයෙන් ම පාරායනය කළ යුතු ෆර්ල් වූ පාරායනාවන් සමහරක් ගැන පමණක් සලකා බලන්නෙමු. මේවා නිවැරැදිව පාරායනය නොකරන විට අපගේ සලාත බාතිල් වන්නේ ය. එනම් එය පිළිගනු නොලැබේ.

(01) සලාතයේ ෆර්ල් වූ පාරායනා

1. ආරම්භ තක්බීර් (තක්බීර් තහ්රීම්) පැවසීම

اَللهُ أَكْبَرُ   අල්ලාහ් ශ්‍රේෂ්ඨයා ය.

2. එක් එක් රක්අතයේ දී සූරාහ් අල් ෆාතිහාව පාරායනය කිරීම

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيْمِ. الحَمْدُ للهِ رَبِّ العَالَمِيْنَ. الرَّحْمنِ الرَّحِيْمِ. ملِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ.إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِيْنَ. اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ. صِرَاطَ الَّذِيْنَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ المَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ الضَّالِّيْنَ.

තේරුම : අසීමිත දයාවන්තයා වූ ද අපරිමිත කරුණාවන්තයා වූ ද අල්ලාහ්ගේ ශුද්ධ වූ නාමයෙන් (ආරම්භ කරමි) සියලු ප්‍රශංසා හිමි වන්නේ විශ්වයේ රක්ෂිතයා වූ අල්ලාහ්ට ය. ඔහු අසීමිත දයාවන්තයා ය; අසමසම කරුණාවන්තයා ය. ප්‍රශ්න විසඳන දිනයේ අධිපති ඔහු ය. ඔබට ම නමදිමු, ඔබගෙන් ම උදවු පතමු. අපට ඍජු මාර්ගය පෙන්වන්න. එය ඔබ දයාව දක්වූ අයගේ මාර්ගය වන්නේ ය. එය ඔබගේ කෝපයට ලක් වූවන්ගේ හෝ නොමග ගිය අයගේ හෝ මාර්ගය නොවේ.

ජමඅත් වශයෙන් සලාතය ඉටුකරන අවස්ථාවල ඉමාම්වරයා සූරා ෆාතිහා පාරායනය කරන විට මඃමූම්වරු එය නිශ්ශබ්දව උසුරිය යුතු ය.

2. අවසාන අත්තහියියාත් පාරායනය

اَلتَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلهِ السَّلَامُ عَلَيكَ أَيُّهَا النَّبِيّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ. اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِاللهِ الصَّالِحِيْنَ. أَشْهَدُ أَنْ لَاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ.

තේරුම : සියලු ගරුත්වයන්, දයාවන්, ප්‍රාර්ථනාවන් සහ ධර්මතා හිමිවන්නේ අල්ලාහ්ට ය. නබිතුමනි! ඔබ කෙරෙහි ශාන්තියත්, අල්ලාහ්ගේ දයාවත්, භාග්‍යයත් ඇති වේවා! අප කෙරෙහි සහ අල්ලාහ්ගේ යහ ගැත්තන් කෙරෙහි ශාන්තිය උදා වේවා! නැමදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නොවේ. මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ අල්ලාහ්ගේ ගැත්තා ද වක්තෘ ද වන බවට මම සාක්ෂි දරමි.

4. අවසාන අත්තහියියාතයෙන් පසුව නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන් කෙරෙහි සලවාත් කීම

اَللّهُمَّ صَلّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ. اَللّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍكَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيْمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيْمَ إِنَّكَ حَمِيْدٌ مَجِيْدٌ.

තේරුම : යා අල්ලාහ්! ඉබ්රාහීම් අලෛහිස්සලාම් සහ එතුමාගේ පවුලේ අයට සලවාත් පවසනු මැනවි. ශ්‍රේෂ්ඨයා ය. දෙවියනි ඉබ්රාහීම් අලයිහිස්සලාම්ට ද එතුමන්ගේ පවුලේ අයට ද ඔබ දයාදයන් ලබා දුන් ආකාරයෙන් ම මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාට ද එතුමන්ගේ පවුලේ අයට ද දයාදයන් ලබා දෙනු මැනවි. සැබවින් ම ඔබ ප්‍රශංසා හිමියා ය. අතිශ්‍රේෂ්ඨයා ය.

5. අවසාන රක්අතයෙහි පළමු සලාම් කීම

السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ وَرَحمَةُ اللهِ

තේරුම : ඔබ කෙරෙහි ශාන්තියත් අල්ලාහ්ගේ කරුණාවත් අත් වේවා !

(02). සලාතයේ සුන්නත් වූ පාරායනා

සලාතයේ ෆර්ල් වූ පාරායනාවන් මෙන් ම සුන්නත් වූ පාරායනාවන් ද ඇත. ඒවා පාරායනය කිරීමෙන් වැඩි වශයෙන් කුසල් හිමිවන්නේ ය. එමෙන් ම අපගේ සලාතයේ ඇති වන සුළු වැරදි හා දෝෂ ඉවත්වීමට ද සලාතය පරිපූර්ණ වීමට අවස්ථාවක් ලැබෙනු ඇත. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා කියා දුන් එවැනි පාරායනාවන් අපි මෙහි දී හඳුනමු.

1. ආරම්භක තක්බීරයෙන් පසුව දුආඋල් ඉස්තිෆ්තාහ් පාරයනය කිරීම

وَجَّهْتُ وَجْهِي لِلَّذِيْ فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفًا مُسْلِماً وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ. إِنَّ صَلاَتِيْ وَنُسُكِيْ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِيْ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ. لاَشَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ.

තේරුම : අහස හා පොළොව මැව්වා වූ අල්ලාහ් දෙස බලා සත්‍ය ඉස්ලාමයට අයත් පුද්ගලයෙකු වශයෙන් මගේ මුහුණ හරවා ගත්තෙමි. මම සම කරන්නන්ගෙන් කෙනෙකු නොවෙමි. සැබැවින් ම මගේ සලාතයත්, මගේ නැමදුමත්, මගේ ජීවිතයත්, මගේ මරණයත් විශ්වයේ ජනයාගේ රක්ෂිතයා වූ අල්ලාහ් සතු ය. ඔහුට සමවන කිසිවෙක් නොමැත. මට අණ කරනු ලැබුවේ මෙසේ ය. මම අවනත වූ මුස්ලිම්වරුන්ගෙන් කෙනෙක් වෙ

මීට අමතරව දුආව ද පාරායනය කළ හැකි ය.

اَللّٰهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ. اَللّٰهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الْخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ. اَللّٰهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ.

තේරුම : නැගෙනහිර හා බටහිර අතර දුරක් ඇති කළාක් මෙන් යා අල්ලාහ් මට මගේ පාපයන් අතර දුර ඇති කරනු මැනවි! යා අල්ලාහ් ! සුදුවන් ඇඳුමකින් කුණු ඉවත් වන්නාක් මෙන් මගේ පව්වලින් මා පිරිසිදු කරනු මැනවි! යා අල්ලාහ් ! මගේ පව් ජලයෙන්, පින්නෙන් හා පිනිකැටවලින් සෝද පිරිසිදු කරනු මැනවි! (මූලාශ්‍රය :. බුහාරි 744)

2. සූරා ෆාතිහා පාරායනයට පෙර නිශ්ශබ්දව ඉස්තිආද උසුරීම

أَعُوذُ بِاللهِ مِنَ الشَّيطَانِ الرَّجِيمِ.

විසිකරන ලද ෂයිතාන්ගේ හානිවලින් මම ආරක්ෂාව පතමි.

3. සූරා ෆාතිහා පාරායනය කිරීමෙන් පසුව ආමීන් කීම

පිළිගනු මැනව! آمِيْن

4. සූරා ෆාතිහා පාරායනය කළ පසු අල් කුර්ආනයේ කිසියම් සූරාවක් හෝ වාක්‍ය කිහිපයක් පාරායනය කිරීම

5. එක් එක් ඉරියව්වක් වෙත යන විට තක්බීර් පැවසීම (ඉඃතිදල් හැර)

අල්ලාහ් ශ්‍රේෂ්ඨ ය اَللهُ أَكْبَرُ

6. රුකූඋ අවස්ථාවේ තුන්වරක් තස්බීහ් කීම

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهِ

ඉමහත් වූ මගේ රක්ෂකයාණන් පරිශුද්ධ කරන අතර ඔහුට ප්‍රශංසා කරමි.

7. රුකූඃහි සිට ඉඃතිදලයට පැමිණෙන විට පහත පරිදි පාරායනය කළ යුතු ය

سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

අල්ලාහ් තමන් ප්‍රශංසා කළ තැනැත්තාට සවන් දුන්නේ ය.

8. ඉඃතිදලයේ දී පහත සඳහන් පරිදි පාරායනය කිරීම

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ.

අපගේ ආරක්ෂකයණි ! අහසේ, පොළොවේ හා ඒවාට පසුපසින් ඇති ඔබ පැතූ සියල්ලෙහි සපිරුණු ප්‍රශංසා ඔබට අයත් වේවා !

සුබ්හ්, රම්ළාන් කාලයේ විත්රු, ආපද කාලවල පස්වේල් සලාතයන්හිදි අවසාන රකඅතයේ සුජූදයට යෑමට කලින් කුනූත් පාරායනය

اَللّٰهُمَّ اهْدِنِيْ فِيْمَنْ هَدَيْتَ. وَعَافِنِيْ فِيْمَنْ عَافَيْتَ. وَتَوَلَّنِيْ فِيْمَنْ تَوَلَّيْتَ. وَبَارِكْ لِيْ فِيْمَا أَعْطَيْتَ. وَقِنِيْ شَرَّ مَا قَضَيْتَ. فَإِنَّكَ تَقْضِيْ وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ. وَإِنَّهُ لَا يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ وَلاَ يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ. تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ. فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا قَضَيْتَ. اَسْتَغْفِرُكَ وَاَتُوْبُ إِلَيْكَ. وَصَلَّى اللهُ عَلَى النَّبِيِّ الأُمِّيِّ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ.

යා අල්ලාහ් ! ඔබ ඍජු මාර්ගය පෙන්වූ අය සමග මට ද යහමග පෙන්වනු මැනවි! ඔබ සහන සැලැස්වූ අය සමග මට ද සහන සලස්වනු මැනවි! ඔබ උදවු කළ අය සමග මට ද උදවු කරනු මැනවි! ඔබ මට දී ඇති දේවලින් මට සංවර්ධනය ලබා දෙනු මැනවි! ඔබ නියම කළ හානිවලින් මා ආරක්ෂා කරනු මැනවි! තීන්දු දෙන්නා ඔබ ය. ඔබට කිසිවකුටත් තීන්දු දිය නොහැකි ය. ඔබගේ මිත්‍රත්වය ඇත්තාය. ඔබගේ විරුද්ධත්වයට පාත්‍රවූවන් ගරුත්වයක් ලබන්නේ ද නැත. මගේ හිමියාණෙනි! ඔබගේ උදවු උපකාර විශිෂ්ට ය. ඔබ නියම කළ ඒවා සඳහා සියලු ප්‍රශංසා හිමිවනුයේ ඔබට ම ය. ඔබගෙන් සමාව අයැද ඔබ වෙත ම හැරෙමි. උම්මි නබි තුමා කෙරෙහි ද එතුමාගෙන් පැවත එන්නන්, මිතුරන් වෙනුවෙන් අල්ලාහ් සලාතයත් සලාමයත් පැවසුව මැනවි!

10. සුජූදයේ දී පහත සඳහන් පරිදි තෙවරක් තස්බීහ් පාරායනය කළ යුතු ය

سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

ශ්‍රේෂ්ඨයා වූ මගේ ආරක්ෂකයා පරිශුද්ධ කරන අතර ඔහුට ප්‍රශංසා කරමි.

11. සුජූද් දෙක අතර දෙවරක් පහත සඳහන් පරිදි පාරායනය කිරීම

رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاجْبُرْنِيْ وَارْفَعْنِيْ وَارْزُقْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَعَافِنِيْ

හිමියණි! මට සමාවනු මැනවි! මා කෙරෙහි දයාව දක්වනු මැනවි! මගේ අඩුපාඩුකම් සපුරාලනු මැනවි! මා උසස් කර සම්පත් මට ලබා දෙනු මැනවි! මට ඍජු මාර්ගය පෙන්වා සැපවත් කරනු මැනවි!

12. පළමු අත්තහියාතය පාරායනය කිරීම

اَلتَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ الصَّلَوَاتُ الطَّيِّبَاتُ لِلّٰهِ. اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِاللّٰهِ الصَّالِحِيْنَ. أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ

සියලු ආකාරයේ ගෞරවයන් හා සලාතයන් සහ ධර්මතා හිමිවනුයේ අල්ලාහ්ට ය. නබිතුමනි, ඔබ මත ශාන්තියත්, අල්ලාහ්ගේ දයාවත්, භාග්‍යයත් ඇති වේවා ! අපට ද අල්ලාහ්ගේ යහගැත්තන්ට ශාන්තිය උදා වේවා ! නැමදුමට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙක් නොවේ. මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමා අල්ලාහ්ගේ ගැත්තා ද දූතයා ද වන බවට මම සාක්ෂ්‍ය දරමි.

13. පළමු අත්තහියියාතයෙන් පසුව සලවත් කීම

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

යා අල්ලාහ් ! මුහම්මද් සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාට සලවාත් කියනු මැනවි.

14. අවසාන අත්තහියියාතයේ සලාම් කීමට ප්‍රථම සලවාතුල් ඉබ්රාහීමිය්යා හා සුන්නත් වූ පාරායනාවන් උසුරිය යුතු ය.

නබි සල්ලල්ලාහු අලයිහි වසල්ලම් තුමාණෝ අත්තහියියාතයෙන් පසුව පාරායනය කිරීම සඳහා දුආ රැසක් ම උගන්වා දී ඇත්තාහ.

උදහරණ :

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِالْقَبْرِ وَأَعُوْذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَّالِ وَأَعُوْذُ بِكَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَفِتْنَةِ الْمَمَاتِ اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ.

යා අල්ලාහ් ! කබ්රයේ වේදනාවන්ගෙන් මම ඔබගෙන් ආරක්ෂාව පතමි. දජ්ජාල්ගේ පැටලිලිවලින් ඔබගෙන් ආරක්ෂාව පතමි. ජීවත් වන අවස්ථාවේ හා මරණය සිදුවන අවස්ථාවේ දී ඇති වන පරීක්ෂණවලින් මම ඔබගෙන් ආරක්ෂාව පතමි. දෙවියනී ! පව්වලිවන් හා ණයබරින් මම ඔබගේ ආරක්ෂාව පතමි. (මූලාශ්‍රය : බුහාරි) (832)

اَللّٰهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًاكَثِيْرًا وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ إِلَّا أَنْتَ فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ.

යා අල්ලාහ් නියත වශයෙන් ම මම මගේ ආත්මයට බොහෝ අපරාධ කර ඇත්තෙමි. පව් කමා කරන්නා ඔබ මිස අන් කිසිවෙක් නොවේ. එමනිසා ඔබේ පව් කමාවක් මා හට ලබා දෙත්වා ! තව ද මා හට දයාව දක්වනු මැනවි. නියත වශයෙන් ම ඔබ අධික ලෙස සමාව ලබා දෙන්නා ලෙස ද අධික කරුණාවන්තයා ලෙස ද සිටින්නේය.

පාඩමේ ඇතුළත් වැදගත් අරාබි වචන

فَرْضٌ تَكْبِيْرٌ سَلاَمٌ تَكْبِيْرُ التَّحْرِيْمِ اِعْتِدَالٌ تَوَرُّكٌ

قَبْرٌ دَجَّالٌ مُبْطِلاَتٌ إِسْتِعَاذَةٌ دُعَاءُ الْإِسْتِفْتَاحِ رَكْعَةٌ بَاطِلٌ

අභ්‍යාස

1. සූරා ෆාතිහාව පාරායනය නොකර කෙනෙකුට තනිව සලාතය ඉටු කළ හැකි ද?
2. දුආඋල් ඉස්තිෆ්තාහ් යනු කුමක් ද ?
3. සලාතයේ දී පාරායනය කරන ෆර්ල් වූ පාරායනාවන් සංඛ්‍යාව කීය ද?
4. ඉඃතිදල් හිදී පාරායනය කළ යුතු පාරායනය ලියන්න.
5. سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ යන්නෙහි තේරුම ලියන්න.

ක්‍රියාකාරකම

සලාතයේ පාරායනය කරන ෆර්ල් වූ පාරායනා සහ සුන්නත් වූ පාරයනා වෙන වෙන ම ලියා පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය සඳහා තබන්න.